

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4C/770/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414221913
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4414221913.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Kornéliou Harcsovou v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36 854 140, v zastúpení: HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Červeňova 14, IČO: 35 885 459, proti žalovanému: H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, v zastúpení Mgr. Elena Szabóová, advokátka so sídlom Nové Zámky, Hlavné nám. 7, o zaplatenie 15520,38 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 9291,54 eur s 8,75 % úrokom z omeškania p. a. od 23.10.2012 do zaplatenia, to všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

II. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 2235,66 eur, v časti riadneho úroku vo výške 4,55 % p. a. zo sumy 9291,54 eur od 12.11.2014 do zaplatenia a poplatkov vo výške 24,50 eur z a s t a v u j e.

III. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 19.11.2014 domáhal zaplatenia sumy 15520,38 eur, so 4,55 % úrokom p. a. zo sumy 9291,54 eur od 12.11.2014 do zaplatenia, s 8,05 % úrokom z omeškania p. a. zo sumy 11847,40 eur od 12.11.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí úveru dňa 28.07.2011, pričom žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 22000 eur na kúpu nehnuteľnosti a žalovaný sa zaviazal úver splatiť v mesačných splátkach po 144,31 eur po dobu 19 rokov vždy do 20. dňa každého mesiaca.

2. Úver bol zabezpečený záložným právom, predmetom ktorého bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. L. vedená na LV č. X ako parcela CKN č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 782 m² spolu s domom súp. č. XX a parcela CKN č. XXX/XX - záhrady o výmere 1470 m². Žalovaný neuhradil z poskytnutého úveru dohodnuté splátky v lehote splatnosti, dostal sa do omeškania so zaplatením dlhu, úver aj s príslušenstvom sa stal splatným k 22.10.2012. Z toho dôvodu žalobca pristúpil k výkonu záložného práva, a to dobrovoľnou dražbou, čo oznámil žalovanému listom z 13.11.2012. Dražba sa uskutočnila 19.05.2014, spoločnosť auctio, s.r.o., vydražila predmetnú nehnuteľnosť za 13840 eur, pričom po uspokojení nákladov dražby a odmeny dražobnej spoločnosti vo výške 1500 eur, bol na úhradu pohľadávky žalobcu poukázaný zvyšok výťažku dražby vo výške 12300 eur. Táto suma bola prednostne zaúčtovaná na istinu úveru v pôvodnej výške 21631,54 eur, čím došlo k jej zníženiu na sumu 9291,54 eur.

3. Podľa vyčíslenia pohľadávky k 11.11.2014 bol celkový zostatok v sume 15520,38 eur. Táto suma pozostávala z istiny vo výške 9291,54 eur, riadneho úroku v zmysle zmluvy vo výške 2391,86 eur, úrokov z omeškania vo výške 3672,98 eur a poplatkov vo výške 164 eur.

4. Prvoinštančný súd rozsudkom zo dňa 13.10.2016 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 11683,40 eur s 5,05 % úrokom z omeškania p. a. od 12.11.2014 do zaplatenia a vo zvyšku nárok žalobcu zamietol. Tento rozsudok v zákonnej lehote napadol odvolaním žalovaný ako aj žalobca. Žalobca svoje odvolanie podával voči druhému a tretiemu výroku rozsudku a to v časti, v ktorej prvoinštančný súd žalobu zamietol ako aj v časti náhrady trov konania. Žalovaný vo svojom odvolaní namietal, že neboli splnené procesné podmienky, pretože žalovanému nebola doručená žaloba do vlastných rúk. Ďalej namietal, že zostatok istiny nie je vo výške, v ktorej ju vyčíslil žalobca, pretože žalovaný zaplatil sumu 1303,67 eur a o túto sumu by sa mala znížiť istina úveru, teda mala byť vyčíslená nie sumou 21195,51 eur, ale sumou 20696,33 eur, po odpočítaní plnení žalovaného a sumy utrženej žalobcom v dražbe je zostatok istiny úveru 8356,33 eur a nie 9291,54 eur. Okrem toho prvoinštančný súd priznal žalobcovi riadne úroky vo výške 2391,86 eur od 28.07.2011 do 11.11.2014, s čím žalovaný nesúhlasí, uznáva úroky len do vyhlásenia splatnosti úveru, teda do 22.10.2012. Žalovaný nesúhlasil s rozsudkom v časti kapitalizácie istiny, uviedol, že pripočítanie úrokov, poplatkov a iného príslušenstva k istine je mnohonásobne vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako takú ju nemožno uplatňovať, poukázal na rozhodnutie R 70/1995, RC 5/2006. Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, že žalovaný sa v zmluve o úvere zaviazal poskytnuté finančné prostriedky spolu so zmluvnými úrokmi splácať formou anuitných splátok, čo znamená, že v jednotlivých splátkach nedochádzalo k úhrade istiny a riadnych úrokov v rovnakom pomere, ale postupným splácaním sa zvyšoval pomer, akým dochádzalo zo splátky k úhrade istiny a znižoval pomer úhrady riadnych úrokov. Navyše žalovaný uhradil v prospech úverového účtu celkovo sumu 1222,82 eur a nie sumu 1303,67 eur.

5. Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 9Co/103/2017-149 zo dňa 10.05.2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, a to z dôvodu, že žaloba nebola doručená žalovanému na adresu trvalého pobytu. V časti merita veci vyslovil taký názor, že súd prvej inštancie správne na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia občianskeho zákonníka a posúdil zmluvu medzi stranami ako zmluvu spotrebiteľskú, takisto konštatoval nedôvodnosť nároku žalobcu na úrok z úveru po zosplatnení pohľadávky žalobcu, keďže žalobcovi prináleží dohodnutý úrok z poskytnutých prostriedkov len do splatnosti dlhu a po splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť veriteľovi úrok z omeškania. Pokiaľ si dlžník nesplní svoju povinnosť vrátiť požičané prostriedky, má veriteľ možnosť vymáhať si celú zosplatnenú pohľadávku (úver) a dlžník, ktorý nesplní povinnosť vrátiť zosplatnenú pohľadávku sa dostáva do omeškania a je povinný uhradiť veriteľovi aj úrok z omeškania. Vyslovil záväzný právny názor, že len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, teda do predčasného zosplatnenia celého úveru v danej veci bolo možné požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky mal veriteľ právo iba na úrok z omeškania a nemal už nárok na zmluvne dojednaný úrok.

6. Súd prvej inštancie odstránil procesnú chybu a právne zástupcovi žalovaného dňa 24.09.2018 doručil žalobu spolu s prílohami, poučenie procesných strán v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku a uznesenie v zmysle § 167 ods. 2 CSP. Žalovaný ani jeho právny zástupca nedoručili súdu vyjadrenie k žalobe.

7. Žalobca podaním zo dňa 11.10.2018 vzal žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie úroku po zosplatnení a v časti uplatňovaných poplatkov vo výške 24,50 eur späť, žiadal, aby súd rozhodoval o jeho nároku vo výške 13284,72 eur, ktorá pozostáva z nezaplatených istiny vo výške 9291,54 eur, z nezaplatených riadnych úrokov do zosplatnenia úveru vo výške 625,64 eur, z nezaplatených úrokov z omeškania do zosplatnenia úveru vo výške 33,45 eur, z nezaplatených poplatkov vo výške 139,50 eur a z úroku z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 22396,68 eur od 23.10.2012 do 10.06.2014, t. j. úroku z omeškania vo výške 3194,59 eur. Takže žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 13284,72 eur a úroku z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 10056,68 eur od 11.06.2014 do zaplatenia a vo zvyšku konanie zastavil.

8. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní žiadal, aby súd posúdil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pretože ide o spor spotrebiteľský.

9. Žalovaný vypovedal, že pôvodne mal úver vo výške 3000 eur od nebankovej spoločnosti, za chvíľu z neho mal 8000 eur na splatenie, preto mu pán, ktorý sprostredkoval úver navrhol, aby predal dom, ale zároveň mu povedal, že dom nepotrebuje, že mu ho predá a sprostredkuje mu úver na kúpu domu. V banke boli všetky papiere pripravené, podpísal zmluvu, ale nevedel, koľko mu bolo poskytnutých peňazí, ani na akú dlhú dobu, bolo to asi 20000 eur, ktoré mal splácať v 100 eur splátkach mesačne po dobu asi 10 rokov. Niečo aj splatil, ale koľko, to si nepamätá, následne dostal oznámenie o výkone záložného práva, z domu sa vysťahoval, dobrovoľnej dražbe sa nijakým spôsobom nebránil, keďže v znaleckom posudku bol ocenený dom na 33000 eur, tak bol presvedčený, že predajom domu sa vyplatil celý úver a že nemá žiadne podlžnosti.

10. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalovaného, ako aj oboznámením sa so žalobou, zmluvou o poskytnutí úveru č. 209011 z 28.07.2011, zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 209011/Zal/1 z 28.07.2011, oznámením o začatí výkonu záložného práva z 13.11.2012, doručenkou, notárskou zápisnicou č. N 215/2014, NZ 18649/2014, NCRI 19016/2014 z 19.05.2014, plnomocenstvom, oznámením o dobrovoľnej dražbe z 25.04.2014, písomnou správou o výkone záložného práva z 23.07.2014, doručenkou, faktúrou č. 20140022, platobným rozkazom, lustráciou v REGOB, žiadosťou o vydanie opravného uznesenia zo 14.07.2015, opravným uznesením, správou v Sociálnej poisťovni, v ZVJS, správou Miestny úrad mestskej časti Bratislava - Petržalka, písomnou lustráciou v REGOB, uznesením o zrušení platobného rozkazu, odpoveďou zo VŠZP z 18.05.2016, odpoveďou z Dôvery, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu z 12.10.2016, sadzobníkom poplatkov, rozsudkom z 13.10.2016, odvolaním žalobcu, odvolaním žalovaného trikrát, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu k odvolaniu, uznesením KS v NR sp. zn. 9Co/103/2017-149 zo dňa 10.05.2018, uznesením o doručení žaloby, poučení, podaním právneho zástupcu žalobcu spolu s prílohami z 11.10.2018, ospravedlnením právneho zástupcu žalobcu z 12.02.2019 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

11. Strany sporu uzavreli zmluvu o poskytnutí úveru dňa 28.07.2011, pričom žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 22000 eur na kúpu nehnuteľnosti a žalovaný sa zaviazal úver splatiť v mesačných splátkach po 144,31 eur po dobu 19 rokov vždy do 20. dňa každého mesiaca. Úver bol zabezpečený záložným právom, predmetom ktorého bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. L. vedená na LV č. X ako parcela CKN č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 782 m² spolu s domom súp. č. XX a parcela CKN č. XXX/XX - záhrady o výmere 1470 m². Z výpisu účtu žalovaného vyplýva, že dňa 02.08.2011 došlo k čerpaniu úveru vo výške 22000 eur v prospech H. F.. Žalovaný neuhradil už prvú splátku splatnú 22.08.2011, uhradil až splátku úveru dňa 20.09.2011 vo výške 60,89 eur, následne uhradil ďalšiu splátku 30.11.2011 vo výške 122,25 eur, dňa 20.12.2011 vo výške 61,44 eur, dňa 20.01.2012 vo výške 61,62 eur a dňa 20.02.2012 vo výške 62,06 eur, toto bola posledná splátka, ktorú žalovaný z poskytnutého úveru reálne zaplatil, teda celková suma, ktorú zaplatil činí 367,86 eur. Okrem toho žalovaný uhradil ešte sumu 854,96 eur, celkovo z úveru žalovaný zaplatil sumu 1222,82 eur. Žalovaný tvrdil, že zaplatil celkovo sumu 1303,67 eur, ale toto svoje tvrdenie nepodložil žiadnym dokladom, nepredložil ani jeden výpis z účtu alebo iný dôkaz, ktorým by preukazoval, že naozaj sumu v takejto výške žalobcovi uhradil.

12. Žalovaný neuhradil z poskytnutého úveru dohodnuté splátky v lehote splatnosti, dostal sa do omeškania so zaplatením dlhu, úver aj s príslušenstvom sa stal splatným k 22.10.2012. Podľa vyčíslenia pohľadávky k 11.11.2014 bol celkový zostatok v sume 15520,38 eur. Táto suma pozostávala z istiny vo výške 9291,54 eur, riadneho úroku vo výške 2391,86 eur, účtovaného odo dňa prvého čerpania úveru za obdobie od 28.07.2011 do 11.11.2014, úrokovou sadzbou 4,55 % p. a., úrokov z omeškania vo výške 3672,98 eur, počítaných z nedoplatkov na splátkach, prvýkrát k 20.10.2011 a následne po 20.12.2011, pričom žalobca jednotlivé sumy úrokov z omeškania, obdobie ich účtovania, percentuálnu sadzbu a základ pre ich výpočet presne nešpecifikoval; a poplatkov vo výške 164 eur.

13. Žalobca pristúpil k výkonu záložného práva, a to dobrovoľnou dražbou, čo oznámil žalovanému listom z 13.11.2012. Dražba sa uskutočnila 19.05.2014, spoločnosť auctio, s.r.o., vydražila predmetnú nehnuteľnosť za 13840 eur, pričom po uspokojení nákladov dražby a odmeny dražobnej spoločnosti vo výške 1500 eur, bol na úhradu pohľadávky žalobcu poukázaný zvyšok výťažku dražby vo výške 12300 eur. Táto suma bola prednostne zaúčtovaná na istinu úveru v pôvodnej výške 21631,54 eur, čím došlo k jej zníženiu na sumu 9291,54 eur.

14. Podaním zo dňa 11.10.2018 žalobca vzal žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie úroku po zosplatnení a v časti uplatňovaných poplatkov vo výške 24,50 eur späť, žiadal, aby súd rozhodoval o jeho nároku vo výške 13284,72 eur, ktorá pozostáva z nezaplatenej istiny vo výške 9291,54 eur, z nezaplatených riadnych úrokov do zosplatnenia úveru vo výške 625,64 eur, z nezaplatených úrokov z omeškania do zosplatnenia úveru vo výške 33,45 eur, z nezaplatených poplatkov vo výške 139,50 eur a z úroku z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 22396,68 eur od 23.10.2012 do 10.06.2014, t. j. úroku z omeškania vo výške 3194,59 eur. Takže žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 13284,72 eur a úroku z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 10056,68 eur od 11.06.2014 do zaplatenia a vo zvyšku konanie zastavil. Súd doručil toto podanie žalobcu právnomu zástupcovi žalovaného, ktorý ho prevzal dňa 27.10.2018 osobne, pretože nemá zriadenú elektronickú schránku, ale k čiastočnému späťvzatiu žaloby sa nevyjadril, preto mal súd za to, že nemá námietky voči tomuto čiastočnému späťvzatiu, takéto námietky si neuplatnil ani na pojednávaní, preto súd konanie v časti o zaplatenie sumy 2235,66 eur, v časti riadneho úroku vo výške 4,55 % p. a. zo sumy 9291,54 eur od 12.11.2014 do zaplatenia a poplatkov vo výške 24,50 eur podľa § 144 a nasl. CSP zastavil.

15. Podľa § 52 ods. 1/ až 4/ Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52a ods. 1/ a 2/ Občianskeho zákonníka, ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

17. Podľa § 53 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

(6) Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

(7) Zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve neprípustné.

(8) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

(9) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

(10) Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej lehoty vypovedať túto zmluvu, sa nepovažujú za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý dodávateľ nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý dodávateľovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom dodávateľ sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa.

(11) Ustanovenia odseku 4 písm. g) a i) o neprijateľných podmienkach sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv,

b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene.

(12) Za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si

a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu,

b) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu si vyhradzuje právo meniť jednostranne podmienky spotrebiteľskej zmluvy na dobu neurčitú, ak sa od dodávateľa vyžaduje, aby o tom a o

možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu bez zbytočného odkladu písomne informoval spotrebiteľa, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu.

(13) Ustanovenie odseku 4 písm. j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv,

b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodných peňažných príkazov vystavených v cudzej mene,

c) doložka o cenových indexoch, ak takúto doložku výslovne dovoľuje osobitný predpis a ak spôsob úpravy ceny je v tejto doložke výslovne opísaný.

18. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

19. Podľa § 53b Občianskeho zákonníka, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis. Ak spotrebiteľ vypovedal zmluvu alebo odstúpil od zmluvy z dôvodu, že dodávateľ zmenil zmluvné podmienky a spotrebiteľovi tým vznikla povinnosť vrátiť jednorazovo finančné prostriedky, dodávateľ je povinný ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v primeraných splátkach, ak osobitný zákon neustanovuje inak; ak sa na podmienkach úhrady plnenia nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Rovnakú povinnosť má dodávateľ, ak jednostranne vypovedal zmluvu podľa § 53 ods. 10.

20. Podľa § 53c Občianskeho zákonníka, ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

21. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

22. Súd pri posudzovaní nároku žalobcu a pri posudzovaní zmluvy o úvere dospel k tomu záveru, že aj keď táto zmluva o poskytnutí úveru bola poskytnutá na kúpu nehnuteľnosti a zabezpečená nehnuteľnosťou, nemôže byť posudzovaná jednoznačne ako zmluva uzavretá podľa ustanovení obchodného zákonníka, ako to tvrdí žalobca. Podľa vyššie citovaného ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, každá zmluva uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom v zmysle ustálenej judikatúry, sa musí posudzovať ako zmluva spotrebiteľská s poukazom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany takejto zmluvy a s použitím tohto zákonného ustanovenia v prospech spotrebiteľa. Takto súd posudzoval predmetnú úverovú zmluvu s poukazom na jej ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán, pričom mal za to, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je v danom prípade pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento istý právny názor zastáva aj odvolací súd, čo vyjadril vo svojom rozhodnutí v odseku 21, pričom konštatoval, že zmluva medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou a je potrebné pristupovať k jej obsahu s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka.

23. Na základe doplneného dokazovania dospel súd k tomu záveru, že žaloba bola podaná čiastočne dôvodne. Medzi stranami sporu došlo k uzavretiu platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému sumu 22000 eur spolu s úrokom vo výške 4,55 % p. a. titulom kúpy nehnuteľnosti. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu podmienok úverovej zmluvy tým, že prestal splácať splátky úveru včas. Časť nesplateného úveru bola pokrytá zo záložnej zmluvy, k realizácii ktorej pristúpil žalobca, pričom notárskou zápisnicou zo dňa 19.05.2014 bola vydražená nehnuteľnosť, ktorou bol úver založený za sumu 13840 eur. Z tejto sumy časť vo výške 1500 eur bola vynaložená na uspokojenie nákladov dražby a odmeny dražobnej spoločnosti a zvyšok vo výške 12340 eur bol zaúčtovaný v prospech žalovaného na istinu úveru, čím došlo k zníženiu úveru na sumu 9291,54 eur. Aj keď žalovaný namietal, že úver je bezúročný a bez poplatkov, ako aj namietal, že kapitalizácia úrokov je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, teda, že žalobca nemôže pripočítať úroky z úveru k uplatnenej istine, súd s touto argumentáciou žalovaného nemohol súhlasiť. Z predložených dokladov zo strany žalobcu bolo preukázané, že žalovaný z celkového poskytnutého úveru zaplatil sumu 1222,82 eur, suma 12340 eur bola započítaná žalovanému z titulu predaja nehnuteľnosti, teda žalovaný mal uhradiť zvyšok istiny aj spolu s úrokom do zosplatnenia úveru. Takýto istý názor zastáva aj krajský súd, ktorý vo svojom rozhodnutí zdôraznil, že žalobca má nárok na úrok z úveru do splatnosti dlhu, následne žalovaný je povinný platiť len úrok z omeškania, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami. Takto odvolací súd sa opiera o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/1998, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. z. IV. ÚS 476/2012 z 18.09.2012, ktoré deklarujú, že: „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie úrokov z úveru“ ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu (odkazujúce na rozhodnutie NS SR 4Obo 143/98) bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu. V tejto súvislosti poukázal na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t. j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru v dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru. V prípade, ak dôjde k predčasnemu alebo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodného úverového vzťahu, vznikne (tak, ako sa stalo aj v danej veci u žalobcu) nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, znamená to, že veriteľ má právo získať okamžite celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým sa teda stráca nárok veriteľa na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Naproti tomu, v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu veriteľa, dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, a teda užívať a splácať ich postupne v splátkach a vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Pokiaľ si dlžník nesplní svoju povinnosť vrátiť požičané prostriedky, má veriteľ možnosť vymáhať si celú zosplatnenú pohľadávku (úver) a dlžník, ktorý nesplní povinnosť vrátiť zosplatnenú pohľadávku, sa dostáva do omeškania a je povinný uhradiť veriteľovi aj úrok z omeškania. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za takejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Podľa názoru odvolacieho súdu, len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do predčasného zosplatnenia celého úveru v danej veci bolo možné požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky mal veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemal už nárok na zmluvne dojednaný úrok.

24. S poukazom na tento záver odvolacieho súdu ako aj s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby v časti uplatnených úrokov z úveru po jeho zosplatnení, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 9291,54 eur, pretože túto sumu tvoria splátky úveru, s ktorými sa žalovaný dostal do omeškania, pričom z týchto splátok mal žalovaný splácať aj úroky z úveru, ako už súd uviedol, odvolací súd sa tiež stotožnil s názorom žalobcu, na základe ktorého má žalobca nárok na úroky z úveru až do dňa

jeho zosplatnenia, t. z. že žalovaný je povinný uhradiť úver spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Tvrdenia žalovaného, že z poskytnutého úveru zaplatil viac splátok, teda vyššiu sumu, ako to deklaroval žalobca, neboli zo strany žalovaného preukázané žiadnym spôsobom, aj keď sa jednalo o spotrebiteľský spor, aj v tom prípade je žalovaný povinný predložiť dôkazy potvrdzujúce jeho tvrdenia, čo žalovaný v priebehu celého konania neučinil a žiadny takýto dôkaz súdu nepredložil. Z týchto skutočností je zrejmé, že žalobca si uplatnil anuitné splátky úveru až do jeho zosplatnenia, preto súd priznal žalobcovi sumu vo výške 9291,54 eur (nezaplatená istina k 22.10.2012 činila 21631,54 eur, z tejto istiny sa uhradila čiastka 12340 eur titulom výťažku z dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti, teda výška dlžnej istiny činila 9291,54 eur) a v tejto časti žalobe vyhovel.

25. Súd ďalej žalobcovi priznal riadne úroky z úveru do zosplatnenia úveru vo výške 625,64 eur, vypočítané do 22.10.2012, nezaplatené úroky z omeškania do zosplatnenia úveru vo výške 33,45 eur, pretože medzi stranami sporu bola dojednaná výška úrokovej sadzby 4,55 % p. a., takýto úrok žalobcovi prináleží podľa zmluvy a výška tohto úroku z úveru nie je v rozpore so žiadnym ustanovením Občianskeho zákonníka, navyše takáto úroková sadzba je nižšia ako zákonný úrok z omeškania pri omeškaní dlžníka. Takisto súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania do dňa zosplatnenia úveru, ktorý bol medzi stranami dojednaný v článku IX. bod 4 úverovej zmluvy, pričom žalobca si uplatnil úrok vo výške 8,75 %, nie vo výške 9,25 % podľa pôvodného znenia zmluvy o úvere.

26. Žalobcovi súd priznal poplatok vo výške 17,50 eur, ktorý poplatok pozostáva zo súm pozostávajúcich zo správy úveru mesačne vo výške 3,50 eur odo dňa 20.04.2012 do 20.09.2012, pretože vo zvyšnej časti poplatkov od 22.10.2012 do 20.05.2013 v celkovej sume 24,50 eur vzal žalobca žalobu späť. Tento poplatok vo výške 3,50 eur mesačne za vedenie úverového účtu, bol medzi stranami sporu dojednaný v zmluve o úvere. Žalobca si uplatnil celkovú výšku poplatkov v sume 139,50 eur, do ktorej započítal poplatok za tri výzvy, keď za jednu výzvu žalovanému účtoval sumu 35 eur a sumu 10 eur za upomienku. Žalobca žiadny spôsobom nepreukázal, že by pre žalovaného bol nejakú výzvu odoslal, v priebehu konania neprodukoval žiadny dôkaz, na základe ktorého by bolo možné usúdiť, že žalovanému aspoň obyčajnou listovou zásielkou bola doručená nejaká výzva na plnenie, resp. ktorou by bol vyzvaný na platenie úveru, žalobca predložil len oznámenie o realizácii záložného práva, čo však nie je výzvou na zaplatenie dlhu. Z týchto dôvodov vo zvyšku uplatneného nároku súd žalobu zamietol.

27. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania zo žalovanej istiny 9291,54 eur vo výške 8,75 % p. a. od 23.10.2012 do zaplatenia, a to podľa § 517 ods. 2/ Občianskeho zákonníka s poukazom na znenie vyhlášky č. 87/1995 Z. z. od 11.07.2012 do 31.01.2013 vo veciach občianskoprávných úroková sadzba bola stanovená v takejto výške. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, k čomu došlo 22.10.2012, preto má žalobca nárok na úrok z omeškania z celej zosplatnenej istiny až do jej zaplatenia deň po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

28. Podľa § 255 ods. 2/ CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29. Podľa § 262 ods. 1/ CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Súd s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu sporových strán rozhodol tak, že žiadna zo sporových strán nemá právo na náhradu trov konania, keď žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 2235,66 eur späť, ako aj v časti poplatkov vo výške 24,50 eur a v časti riadneho úroku vo výške 4,55 % p. a. zo sumy 9291,54 eur od 12.11.2014 do zaplatenia, v tejto časti mal súd za to, že žalovaný mal v konaní plný úspech s poukazom na späťvzatie žaloby zo strany žalobcu. Súd konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania z istiny 9291,54 eur do 12.11.2014 zamietol, v tejto časti mal žalovaný plný úspech v konaní, teda súd s poukazom na tieto skutočnosti nepriznal žiadnej zo sporových strán právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.